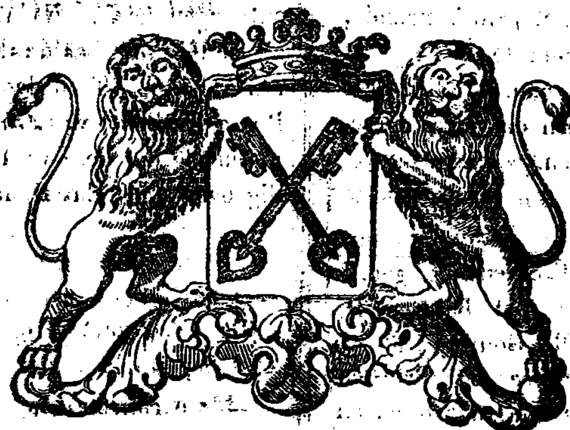
1852. N°. 104.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

MAANDAG, 30 AUGUSTUS.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 28 Augustus.

Wij zijn verzocht omtrent het droevig ongeval van het overrijden van het jongetje buiten de Morschpoort ter nadere opheldering nog te melden, dat het knaapje naast den voerman gezeten, bij de drie Witte Palen, daar de Rijnsburgsche weg aan den straatweg bij Oegstgeest aansluit, door een schok van den wagen, veroorzaakt door het eensklaps opschieten der paarden eraf viel, en nog voor dat de voerman, die naauwelijks zijne paarden kon bedwingen, stil had kunnen ophouden, de moeder die boven op achterwaarts was gezeten, op eenige schreden afstands haar kind zag liggen, met een uit den wagen afsprong en met den vader het jongetje dood opnam.

— De Maatschappij ter Bevordering der Veeartsenijkunde in Nederland heeft den 17den dezer, in het lokaal van den Heer Koens, aan de laan van Nieuw-Oosteinde, hare 12de algemeene vergadering gehouden, onder voorzitting van den Heer J. van Dam, die, in eene gepaste toespraak, de talrijk opgekomen leden verwelkomde.

Na eenige bijdragen en voorstellen van minder algemeen belang, ging men over tot het belangrijkste onderwerp; de inenting der longziekte bij het rundvee. De mededeelingen hieromtrent, van de Heeren van Dam, Hengeveld, Swart, van Staden en Dogterom, die bereids de inenting op zestig runderen hadden verrigt en nog op een dertigtal waargenomen, welke laatsten op eene roekelooze wijze door eenen veehouder de kunstbewerking hadden ondergaan, kwamen grootendeels hierin overeen: dat de inenting geen nadeeligen invloed uitoefent op de voedering en melkgeving, integendeel, bij besmette kudden deze hoedanigheden bevordert; dat zij in het beloop der verschijnselen, die men op de ingeënte deelen waarneemt, overeenkomt met die der longziekte en daarom korteren en langeren tijd vordert voor de uitwerking der inenting en haren geheelen afloop; dat de sterfte der ingeënten, in verhouding tot hun getal, zeer gering is, als men met de noodige voorzorgen inent; doch dat de sterfte grooter wordt, als deze worden voorbij gezien; dat de inenting daarom met overleg, bedaardheid en kennis van zaken moet geschieden; dat het moeijelijk is om goede smetstof voor de kunstbewerking te verkrijgen; dat de veehouders gaarne tot de inenting hunne toestemming zouden geven, indien men ze wilde waarborgen tegen mogelijke sterfgevallen en nog enkele andere min aangename gevolgen, en eindelijk: dat men nog geene genoegzame proefnemingen had gedaan, de tijd daartoe nog te kort zijnde, om hierin met meer zekerheid te werk te kunnen gaan, en dat ook de afloop van eenige der reeds gedane inentingen nog niet te bepalen was. Daarop droeg de Heer G. J. Hengeveld eenige fragmenten voor uit zijne verhandeling over het rundvee, en wel bijzonder over de rundeRfossiliën en rundersoorten. De vergadering zal in het volgend jaar te Rotterdam plaats hebben.

'sGRAVENHAGE, 28 Augustus.

Z. M. heeft ontslagen als Burgemeester van Rosmalen H. J. Siepkens, en benoemd tot Burgemeesters te Workum, P. Mossel; te Budel, J. M. Goyarts; te Rosmalen, L. van Erp, en te Standdaarbuiten, L. A. Corstiaansen.

— Z. D. H. de Hertog van Saksen-Weimar Eisenach vertrekt morgen naar Duitschland.

— Den 26sten dezer is ter Griffie van den Hoogen Raad ingediend het request van Jhr. R. L. van Andringa de Kempenaer, tot bepaling van den dag, tegen welken hij Z. M. den Koning, en verdere erfgenamen van Z. M. wijlen Koning Willem II, kan doen *dagvaarden in revisie* van 's Hoogen Raads arrest van 21 Mei ll.

— Volgens hier ontvangen berigten is de ongesteldheid van den Minister van Binnenl. Zaken niet van ernstigen aard. Hij is door eene ligte keelziekte aangetast, waaraan hij reeds meermalen heeft geleden. Zijne echtgenoot is naar Oude Tonge vertrokken, waar de Minister, zoo als gemeld is, ten huize van den Heer Anemaet is gelogeerd.

— De President van den Hoogen Raad, Mr. W. B. Donker Curtius van Tienhoven, is op nieuw ernstig ongesteld.

— De Minister van Marine zal Vrijdag geen gehoor verleenen.

— Gisteren heeft eene omnibus in de Veenestraat twee jonge kinderen overreden, zoodat zij spoedig daarna zijn overleden.

— Gisteren morgen vroegtijdig is het garnizoen van Leyden en Delft weder per spoortreinen herwaarts overgekomen. Het heeft zich in de Maliebaan vereenigd met de troepen, alhier in bezetting. Ten 7 ure hebben zij zich, onder bevel van den Generaal-Majoor Storm de Grave, naar de vlakte van Waalsdorp begeven, ten einde aldaar groote evolutiën uit te voeren. Tegen den middag zijn zij van daar teruggekeerd en zijn de krijgslieden van Leyden en Delft weder naar hunne verschillende garnizoenen vertrokken. Deze exercitiën zullen vooreerst des Dingsdags en Vrijdags voortgezet worden.

AMSTERDAM, 26 Augustus.

Een zeer talrijk gehoor was gisteren avond bijeen in het kerkgebouw op den O. Z. Voorburgwal bij de Stoofsteeg, ter bijwoning van de aangekondigde Openbare Vergadering. Deze werd geleid door den Eerw. Heer Schwartz, Leeraar der Vrije Schotsche Kerk alhier, die, nadat Psalmgezang de werkzaamheden had ingeleid, de Afgevaardigden der Vrije Schotsche Kerk aan de vergadering voorstelde.

Als eerste spreker trad op Dr. Cunningham, eerste Professor aan de Theologische school van meergenoemde kerk te Edimburg, en opvolger van Chalmers. Als Afgevaardigde uit Schotland deed hij het doel der vergadering uitkomen, zijnde de mededeeling van het aanbod aan de Vrije Schotsche Kerk gedaan, van het gebouw waarin de bijeenkomst plaats had en van eene zekere som gelds, ten einde gebouw en geld te bezigen tot bevordering der binnen- en buitenlandsche zendingzaak in Nederland, en zoodra de omstandigheden het toelaten een Seminarie op te rigten, dat open zal staan voor afgescheidenen en niet afgescheidenen der Hervormde kerk, ja voor een iegelijk, die zal willen gebruik maken van de lessen, aldaar te geven. Daarna betoogde de redenaar het naauwe verband, dat er te allen tijde tusschen de kerk in Nederland en Schotland, en tusschen Nederland en Groot-Brittanje in het algemeen, heeft bestaan.

Ds. James, van Breda, voerde daarna het woord, en rigtte eenen welkomstgroet tot de Schotten, met des te meer zelfvoldoening, zeide hij, omdat een Schot, Robert Haldane, van grooten zegenrijken invloed was geweest op de kerk te Genève.

De derde spreker was Dr. Bannerman, insgelijks Professor te Edimburg. Deze wees op Willem III, Prins van Oranje, Koning van Engeland, die de godsdienstige en staatkundige vrijheid van Groot-Brittanje even zoo gered en verdedigd had, als hij het voor Nederland had gedaan. Vervolgens sprak hij over den strijd in Holland en in Schotland tegen ongeloof en bijgeloof.

Na Dr. Bannerman trad de Heer Capadoce, van 's Hage op. In zijne rede drukte hij de hoop en het vertrouwen uit, dat de zaak thans ondernomen, was eene zaak Gods, en dat, dit waar zijnde, bijgeloof noch ongeloof haar kunnen benadeelen.

De gemeente zong toen een vers uit den 133sten Psalm, waarna de Heer Mr. I. da Costa de aandacht der aanwezigen boeide door eene rede, waarin hij hoofzakelijk uitweidde over den gezegenden invloed, dien de Regering van Willem III, Prins van Oranje, Koning van Engeland, op de staatkundige en godsdienstige vrijheid had.

Dr. Moody Stuart, Predikant te Edimburg, sprak over de onderneming, thans aangevangen, en waartoe zij, Schotten, door hunne zending alhier medewerken. Zij hadden de overtuiging, dat zij den zegen Gods op al hun werk, tot nog toe verrigt, hadden ondervonden, omdat zij liefde hadden bewezen aan het volk Gods, aan Israël.

Eindelijk sprak de Heer Baron Mackay, van 's Hage. Zijne toespraak had voornamelijk ten doel, het betoog, dat de besproken zaak wel is waar op de grondslagen der Nederd. Hervormde kerk berust, maar dat ook hart en hand openstonden en openstaan voor iedere andere gezindheid der Hervormde kerk.

De godsdienstige handeling werd besloten met het zingen van Psalm 134.

(*Amst. Cour.*)

— Het *Handelsblad* deelt mede, dat de Vereeniging voor Volksvlijt, onder bescherming van Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden, is tot stand gekomen. Tot Directeuren zijn benoemd de ontwerper Dr. Sarphati, President, Prof. S. Bleekrode, Dr. W. C. H. Staring, S. H. Orobio de Castro en Mr. J. A. van Eyk, Secretaris. Het bureau zal zijn gevestigd op de Bloemmarkt, n°. 250, en de opening spoedig worden aangekondigd. Te Rotterdam zal eene sub-commissie worden benoemd, en in de meeste steden van ons vaderland correspondenten worden aangesteld.

— Een aantal timmerlieden alhier zijn, tegen een loon van ƒ60 's maands, aangenomen en naar Ofen vertrokken, om daar werkzaam te zijn bij het bouwen van stoombooten, bestemd voor de vaart op den Donau. Indien deze zending aan de verwachting voldoet, laat het zich aanzien dat meer dergelijke werklieden voor dezelfde bestemming zullen worden aangenomen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 25 Augustus.

Dezer dagen werd voor de eerste maal eene lading vee uit Pruissen alhier, op order uit Memel, aangevoerd. Zij bestond uit 95 stuks ossen en koeijen en 10 schapen. Tot heden werd in Engeland alleen uit Frankrijk, Nederland, België, Denemarken en de Hanzesteden, vee aangevoerd.

— Het afbreken van het gebouw, dat voor de groote tentoonstelling gediend heeft, vordert nu snel; dagelijks vervoeren honderden rijtuigen de daartoe behoord hebbende materialen naar Sydenham, waar een nieuw glazenpaleis opgerigt wordt. Eerstdaags zal men beginnen met het opnemen van den vloer, en men meent steeds, dat dan vele kostbare verlorene voorwerpen gevonden zullen worden. Voor het regt, om naar die voorwerpen te zoeken en het gevondene zich toe te eigenen, zijn groote sommen gelds geboden.

De Heeren Owen Jones en Digby Wyatt doen een reis door Frankrijk, Italie en Duitschland, om bijdragen van bouw- en beeldhouwkunst op te zamelen voor de historische galerij dier vakken in het glazen-paleis, dat onder hunne directie wordt opgerigt.

— De electrische telegraaph, welke van hier door het kanaal tot Parijs loopt, en daar in gemeenschap is met dien van Lyon, zal weldra, op kosten van het Sardinische Bewind, langs Chamberry, naar Turyn en Genua tot Spezzia worden verlengd. Van de laatstgemelde stad en door eene maatschappij voor den aanleg van telegraphen onder de zee, zal een draad worden gelegd naar het eiland Gorgona, en van daar naar Bastia. Op kosten van het Fransche Bewind, zal hij van Bastia worden voortgezet langs de stad Ajaccio, op het eiland Corsica, naar de straat Bonifacio, tusschen dat eiland en het eiland Sardinië. De bovengenoemde maatschappij zal de onkosten dragen van het leggen der draden ter lengte van 14 Ned. mijlen door die straat, en de verdere kosten tot Cagliari zullen weder komen voor rekening van de Sardinische Regering. Verder zou er in onderhandeling zijn om den draad voort te zetten tot Tunis. Van die stad zou hij door de Fransche Regering tot Bougia en Algiers voortgezet worden en door de Engelsche Regering tot Tripoli, Alexandrie, Cairo en Suez.

— De laatste berigten aangaande Macaulay's gezondheids-toestand zijn helaas, ongunstig. Het wordt dagelijks onwaarschijnlijker, dat hij in staat zal, zijn als Afgevaardigde van Edimburg in het Parlement zitting te nemen. De Geneesheeren hebben hem vooreerst allen arbeid, die inspanning van den geest vordert, verboden, en de onderstelling dat hij zijn mandaat terug zal moeten geven, brengt reeds nu de partijen in beweging.

— Door eene vertraging op den spoorweg van Lancashire en Yorkshire, en de achteloosheid van een' der beambten, zijn Maandag ll. twee treinen hevig tegen elkander gereden, waardoor 15 personen zwaar en een doodelijk gewond werd. De beambte heeft drie uren na het ongeval een einde aan zijn leven gemaakt.

— Minstens 40,000 personen hebben de onthulling van het standbeeld voor Sir Robert Peel te Leeds bijgewoond. Dit standbeeld, 8 voet 6 duim hoog, is geplaatst op een voetstuk van Schotsch graniet, dat zich 11 voet boven den beganen grond verheft. De groote Staatsman is voorgesteld in de houding, die hij gewoonlijk in het Huis der Gemeenten aannam. Hij houdt eene rol papier in de eene hand, terwijl de andere op de heup rust.

Den Heer Behnes, gewoon beeldhouwer der Koningin, wordt hooge lof toegezwaaid over de meesterlijke uitvoering van dit standbeeld, zoowel uitmuntende door juiste voorstelling van het eigenaardig karakter des staatsmans, in het geheel uitgedrukt, als door de sprekende gelijkenis van den kop.

FRANKRIJK.

PARIJS, 26 Augustus.

Volgens den *Moniteur* zal de President, in de volgende maand op zijne reis door de zuidelijke gewesten, de steden Lyon, Marseille, Agen en Bordeaux bezoeken.

De wenschen voor het Keizerrijk vermenigvuldigen zich.

— De Opperrabbijn van het consistorie der Israeliten hier te lande is den 22sten overleden.

— Eene jeugdige, kortelings gehuwde vrouw bezat een hondje, dat zij telkens in de handen nam, het tegen hare wangen drukte en tevens veroorloofde, dat het haar met zijne tong den mond lekte. Dat hondje werd dol, zonder dat iemand het vermoedde (want de sporen van dolheid openbaarden zich eerst later bij het beest); de vrouw bleef het, zonder achterdocht, te koesteren, op de gewone wijze behandelen en liet zich lippen en aangezigt door het hondje lekken, zonder zelfs op de minste of geringste wijze gebeten te worden. Desniettegenstaande openbaarde zich bij haar de watervrees en is zij, na een vreeselijk lijden van twee dagen, overleden.

ITALIE.

ROME, 17 Augustus.

Eergisteren heeft de Bevelhebber der Fransche troepen alhier een zeer luisterrijke parade gehouden, waartoe ook de Paus genoodigd was, die zich voor een der vensters van zijn paleis geplaatst en alzoo de militaire eerbewijzen ontvangen heeft. Nadat de troepen in de kazernen waren teruggekeerd, zijn zij feestelijk onthaald; de Fransche wachthuizen waren met de nationale kleuren versierd. Toen des avonds, zooals naar gewoonte op »Maria hemelvaart," Rome verlicht was, namen eenige Fransche Officieren dat zeer kwalijk, meenende dat deze verlichting den Napoleons-dag gold, doch zij werden spoedig overtuigd, dat zij in eene dwaling verkeerden.

PRUISSEN.

BERLIJN, 26 Augustus.

De Grootvorst Troonopvolger van Rusland wordt met zijne gemalin de 4den September alhier verwacht.

— De collecte, op last van den Opper-Kerkeraad der Evangelische kerk in alle gemeenten des lands gehouden, bragt op ƒ72,000 en die som zal worden gebruikt tot bezoldiging van zendelingen tot bevordering der Evangelisatie binnen 's lands en van hulp-predikers. Ieder zendeling zal eene tegemoetkoming ontvangen van ƒ450. Dit is niet te veel, vooral niet als men bedenkt, dat op dit oogenblik het aantal Candidaten tot de Heilige Dienst en dat van studerenden in de Theologie aan de Pruissische Hoogescholen niet in de bestaande behoefte kan voorzien, noch hoop geeft dat dit in de naaste toekomst beter zal worden.

— De Bisschoppen, behoorende tot de diocese van Keulen, vergaderen aldaar bij den Kardinaal-Aartsbisschop, om te beraadslagen over de maatregelen, die de Katholieken te nemen hebben tegenover de laatste verordeningen van het ministerie van eeredienst, ten opzigte der kerk. De Aartsbisschop van Parijs heeft, door deze stad naar Weenen reizende, eene namiddag-godsdienst-oefening gehouden.

— De Koning van Zweden heeft met zijnen zoon Gustaaf en gevolg de badplaats Kissingen verlaten en zal, voor naar zijn Rijk terug te keeren, Zwitserland bezoeken.

— Prins Hendrik der Nederlanden is den 23sten te Frankfort aangekomen, zich naar de Saksische Hertogdommen begevende; zijn huwelijk met Prinses Amalia van Saksen Weimar zal binnenkort plaats hebben.

— Den beroemde Hoffmann von Fallersleben is het verblijf te Trier verboden, waar hij zich ophield om handschriften der stads bibliotheek te raadplegen. Hij was van geenen pas voorzien.

WURTEMBERG.

De Aartsbisschop van Parijs, Sibour, was te Stuttgardt met twee Groot-Vicarissen aangekomen, zich naar Weenen begevende. Welligt zou deze reis in verband staan met het voorgenomen huwelijk van den Franschen President, daar Oostenrijk thans in groote mate zijn vertrouwen bezit.

— In Erolzheim zijn in den nacht van den 22sten, ten gevolge van eene aardbeving, de kerk en verscheiden andere gebouwen ingestort.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 24 Augustus.

Men zal zich herinneren, dat de vergadering der Commissien van Oostenrijksche Bisschoppen te Gran, in de jaren 1849 en 1850 alhier gehouden, vooral groote opmerkzaamheid wijdde aan het vraagstuk der hervorming van de geestelijke orden en het kloosterwezen, naar de behoeften des tijds en overeenkomstig de bedoelingen der kerk. De Keizer heeft dien ten gevolge besloten, de bedoelde Bisschoppelijke Commissien aan te schrijven, om den Paus tot de benoeming van visitoren te bewegen. Ten gevolge daarvan heeft de Paus den Kardinaal-Aartsbisschop van Praag en den Aartsbisschop van Gran tot apostolische visitoren der geestelijke orden in Oostenrijk aangesteld, de eerste voor alle kerkelijke gewesten van den Keizerstaat, met uitzondering van Hongarije, Croatie, Slavonie en het Lombardisch-Venetiaansch Koningrijk, welke, het laatstgenoemde uitgezonderd, den werkkring van zijn ambtgenoot zullen uitmaken. De breves zijn hun thans ter hand gesteld.

— Zoowel de Hanoversche, als de Russische en Beijersche Gezanten hebben zich van hier naar Ischl begeven, waar diplomatische vraagstukken schijnen behandeld te worden.

— Uit Hongarije verneemt men, dat aldaar agenten uit Engeland zijn aangekomen, om den rijkdom der steenkolen-mijnen des lands te onderzoeken en vervolgens eene groote exploitatie te ondernemen.

HAMBURG.

24 Augustus.

Gisteren op den middag is in de Deihstrasse, waar ook in 1842 de groote brand begon, brand ontstaan in een pakhuis, waar men met de behandeling van katoen bezig was. In weerwil van snelle aanwending der bluschmiddelen gelukte het eerst na verloop van 3 uren de vlammen in zoo ver te bedwingen, dat voor de aangrenzende gebouwen geene verdere vrees werd gevoed; ten $6\frac{1}{4}$ ure waren de spuiten echter nog werkzaam. Door het bezwijken der leuning eener brug geraakten eenige menschen in het water, die nogtans allen werden gered.

JONISCHE EILANDEN.

SYRA, 4 Augustus.

De Regering heeft al de Katholieke kerken doen sluiten en aan de Priesters de uitoefening hunner godsdienst verboden, op grond, dat uit Rome geen voldoend antwoord bekomen was op de voorstellen, die daar ter plaatse in het belang der Jonische onderdanen gedaan waren, welke zich beklaagd hebben, dat zij in de uitoefening hunner godsdienstige gebruiken in den Kerkelijken Staat belemmerd worden.

DENEMARKEN.

KOPENHAGEN, 23 Augustus.

De regeling der zaken de goederen des Hertogs van Augustenburg betreffende, is volgens geloofswaardige berigten aanstaande. De Regering schijnt in den laatsten tijd meer geneigd te zijn, om een gunstig oor aan de voorstellen des Hertogs van Augustenburg te leenen.

— De Deensche Regering zou overigens, volgens een particulier berigt uit Sleeswijk alles behalve vergevingsgezind zijn. Zij werpt, zegt die berigtgever, thans meer dan te voren den Sleeswijk-Holsteiners den scheldnaam van oproermakers in alle officiële stukken naar 't hoofd. Zij bereidt zich bij de bevolking eenen haat, die het volk politisch demoraliseert en zoo de eventualiteiten binnen eenige jaren weder eene kans geven, een tweeden opstand met zekerheid voorspellen. Dien ten gevolge neemt hier ook de landverhuizing, hier geheel ongewoon en onnoodig, sinds verleden jaar snel toe.

EGYPTE.

De werkzaamheden aan den spoorweg werden ijverig voortgezet, sints de vereffening der geschillen tusschen den Pacha en de Porte, en de baan zal zeker binnen den bepaalden termijn van drie jaren, te rekenen van September ll., voltooid zijn. De afstand tusschen Kaïro en Alexandrië, thans voor brieven en reizigers 2, voor vervoer van goederen 10 à 14 dagreizen, zal dan op 7, ja des noods op 3 uren ingekrompen zijn. Men schat het verlies dat de goederen thans bij het vervoer door diefstal en beschadiging lijden, op 10 pCt. De *Morning-Post*, begroot het tegenwoordig goederen-verkeer op 500 drommedaris-vrachten, en het aantal passagiers op 300. Abbas-Pacha heeft zich even als de Porte, ook met Halim en Mehmed Ali-Pacha, zonen van Mehmed-Ali, verzoend, en Engelands invloed in Egypte schijnt weder geheel bevestigd te zijn.

WEST-INDIE.

SURINAME, 27 Junij.

Op den 19den Junij verkondigden sein- en saluutschoten de bevolking van Suriname aan, dat het schip Cortgene, aan boord hebbende Jonkh. von Schmidt auf Altenstadt, binnen Braamspunt was gezien en de sterkte Nieuw Amsterdam was genaderd. Daags daarna zou de plegtige intrede plaats hebben, doch zij werd tot den 21sten uitgesteld, wijl het den geheelen dag regende. Te half twaalf ure stapte hij aan wal, in gezelschap van de HH. Mr. Lisman, de Frideric en Kikkert Schotborgh en werd verwelkomd door den Heer Barends, oudste lid van den kolonialen raad, tijdelijk belast met het bestuur der kolonien en verdere autoriteiten en officieren.

Z. Exc. begaf zich onmiddelijk naar het Gouvernementshuis en werd aldaar toepasselijk aangesproken door den tijdelijken bestuurder der kolonie. Na hierop te hebben geantwoord, werden ook de officieren aan hem voorgesteld, en bij die gelegenheid aan den Heer Schorrenberg, Officier van gezondheid 1ste klasse, het orde-teeken als Ridder der Eiken Kroon overhandigd, als bewijs van 's Konings bijzondere goedkeuring.

Ook bragt Z. Exc. over de versiersels van Kommandeur der orde van den Eiken Kroon, door Z. M. geschonken aan (nu wijlen) Mr. Ph. de Kanter, als een bewijs van tevredenheid over dien hoogen ambtenaar, die vóór zijn betreurd overlijden, aan het hoofd der kolonie heeft gestaan.

Op den 22sten Junij, des morgens ten 9 ure, heeft te Suriname de plegtige overname van het bestuur der Kolonie door Jonkh. J. G. O. S. Schmidt auf Altenstadt plaats gehad. Na den afloop daarvan heeft de nieuwe Gouverneur, vergezeld door den afgetreden Bestuurder, de leden van den Kolonialen Raad en de adjudanten, de schutterij en het garnizoen, die op het Gouvernementsplein geschaard stonden, in oogenschouw genomen.

SANDWICHS-EILANDEN.

1 Mei.

Den 13den April werd op deze eilanden-groep, — die ongeveer 400,000 inwoners bevat, in 1778 door Cook ontdekt, die er in 1779 door de toen nog heidensche bevolking werd vermoord —, de zitting van het parlement geopend. In de troonrede werd gezegd dat de staat steeds in vriendschapsbetrekking was met alle vreemde mogendheden uitgezonderd Frankrijk; het handelsverdrag met deze mogendheid (welks bepalingen aanleiding hebben gegeven tot dreigende protesten der Franschen tegen het regt waarmede op aanhouden der Protestantsche zendeling-predikers, ter bevordering der matigheid, de invoer van sterke dranken werd bezwaard) was afgeloopen en zoude niet vernieuwd worden. Verder werd in de troonrede de bereidwilligheid geroemd waarmede, toen de eilanden met een gewapenden inval van vrijbuiters uit Californie bedreigd werden, door den Zaakgelastigde der Vereenigde-Staten de bescherming van een Amerikaansch oorlogschip was verleend; tot verhoeding van dergelijke gevaren werd de oprigting eener staande krijgsmagt aangeraden, „daar de eilanden, in het midden der Stille Zuidzee aan den grooten handelsweg gelegen waren, maar verre van de maritime stations van bevriende natiën, bloot lagen voor de aanvallen van zeeroovers en van vrijbuiters bestaande uit het schuim van alle volken, gelijk de laatste te San Francisco beraamde onderneming". Aan het slot der troonrede verklaarde de Koning, dat het de wensch der regering was de openbare aangelegenheden zóó te besturen dat niemand eenig voordeel voor zich zelven van eene politieke verandering zoude kunnen verwachten; ook zou hij aan de nieuwe constitutie die in het vorige jaar door eene commissie ter vervanging der constitutie van 1840 ontworpen was, zijne bekrachtiging verleenen, indien hare invoering door de volksvertegenwoordigers wenschelijk werd geacht.

De nieuwe staatsregeling was dan ook vervolgens het hoofdonderwerp der beraadslaging van het parlement geweest, en zij zoude waarschijnlijk met eenige wijzigingen worden aangenomen. De regering legde daarbij den wensch aan den dag om de staatsinrigting der eilanden zooveel mogelijk aan de Britsche gelijk te maken, inzonderheid ten opzigte van de regten der kroon.

De bij de opening der parlementszitting door de ministers overgelegde jaarverslagen getuigden gunstig van den vooruitgang des lands in vele opzigten. In het laatste jaar hebben 130 vreemdelingen, waaronder 66 N. Amerikanen, 31 Engelschen en 15 Chinezen, den eed van onderdanigheid en trouw aan den Koning afgelegd. — Het getal der met den post verzonden buitenlandsche brieven bedraagt 24,787, waarvan 15,287 naar en van de Vereenigde Staten; het getal der Binnenlandsche brieven was 31,050. Er was vergunning verleend voor eene stoombootlinie naar China eener- en naar Californie anderzijds. Het aantal particuliere scholen bedroeg 535, en wel 431 Protestantsche en 104 Roomsch-Katholieke: de eersten telden 12,976 en de laatste 2506 scholieren.

STADS BERIGTEN.

PATENTEN.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN brengen bij deze ter kennis van de Patentpligtige Ingezetenen, binnen deze Gemeente, dat tot de afgifte der ingevulde Patentbladen over het Dienstjaar 1852 en 1853, *voor alle de wijken*, ter Secretarie dezer Gemeente zal worden gevaceerd, dagelijks van des voormiddags *tien* tot des namiddags ten *één* ure.

En zal deze door plaatsing in de *Leydsche Courant* worden afgekondigd.

Burgemeester en Wethouders voorn.,

LEYDEN, 14 Augustus 1852. VAN LIMBURG STIRUM.

De Secretaris v. PUTTKAMMER.

AANKONDIGING.

DE COMMISSARIS DES KONINGS IN DE PROVINCIE ZUIDHOLLAND, gezien de resolutie van Heeren Gedeputeerde Staten van den 17den Augustus 1852, No. 22.

Gelet op art. 11 der Wet van den 6den Maart 1852 (*Staatsblad*, No. 47).

Brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat *de Groote Jagt*, voor dit jaar, in deze provincie, *zal geopend worden Zaturdag den 4den September aanstaande.*

En zal deze kennisgeving, in plano gedrukt, worden afgekondigd en aangeplakt, waar zulks te doen gebruikelijk is, alsmede in het *Provinciaal Blad* en in de *Nederlandsche Staats-Courant* worden geplaatst.

De Commissaris des Konings voornoemd,

'S GRAVENHAGE, 20 Augustus 1852. VAN BYLANDT.

KERKNIEUWS.

Z. M. heeft goedgekeurd de door de Kerkeraden der Hervormde gemeente te Pieterburen, Dwingeloo en Waverveen, uitgebragte beroepen op DD. J. F. Dons, te Rottum; G. Horrens de Haas, te Ommelanderwijk en den Candidaat E. C. van der Zaag.

— De Kerkeraad der Remonstrantsch-Gereformeerde gemeente te Delft heeft met algemeene stemmen tot Predikant beroepen den Candidaat P. A. de Genestet, van wien gemeld is, dat hij vóór eenigen tijd een beroep naar Moordrecht had ontvangen.

— Te Aarlanderveen is tot Predikant beroepen Ds. G. R. van den Broek, W. Gz., te Bunschoten.

ADVERTENTIEN.

Stadgenooten!

Onder de bemoeijingen van den Gemeenteraad tot welzijn der ingezetenen, behooren niet het minste, de belangen onzer verarmde natuurgenooten.

Ondanks de vele hier ter stede bestaande inrigtingen, wier Bestuurders hunne zorg wijden aan de ondersteuning en verpleging van velen, ziet men nog telkens bedelaars van uwe zoo bekende liefdadigheid misbruik maken.

Die bedelarij is het, die het Bestuur dezer stad wenscht te weren.

Hoe nadeelig menigwerf het uitreiken eener gift voor den bedelaar is, behoeven wij u niet te schetsen, en wij vertrouwen, dat gij tot wering van dat kwaad in de maatschappij, elke poging door de Regering daartoe aangewend, zult toejuichen en ondersteunen.

Het is daarom dat in eene der jongst gehoudene vergaderingen van den Gemeenteraad, eene Commissie is benoemd, bestaande uit de Heeren KRANTZ, STOFFELS, LEEMBRUGGEN, DE MOEN, ZUURDEEG, SCHRETLEN en ZAALBERG, die zich die benoeming hebben laten welgevallen, welke als nu belast zijn met het Bestuur van een Werkhuis, en die thans gaarne de verzekering geven van alles te zullen aanwenden om de bedelarij langs de openbare straten en aan de huizen der ingezetenen te doen ophouden.

Tot dat einde is de Kazerne aan de Morschpoort in gebruik afgestaan en door haar in gereedheid gebragt. Daarin nu zullen behoeftigen, zoowel mannen als vrouwen en kinderen, des daags worden opgenomen, en hun evenredig aan hunne vermogens en krachten, arbeid worden verschaft, tegen genot van voeding en eenig loon.

Aan de nuttigheid eener zoodanige inrigting zal wel niemand twijfelen; doch zullen genoemde bestuurders het gewenschte doel bereiken, dan hebben zij behoefte aan de meestmogelijke medewerking der ingezetenen.

Geldelijke bijdragen vragen zij voor als nog niet; door den Raad is voor het Werkhuis eene bepaalde som toegestaan, later zal welligt uw penning, dien gij gewoon waart den bedelaar te geven, worden gevraagd, en zeker zult gij ons dien dan geven, daar de Commissie zich overtuigd houdt, dat het de algemeene wensch der gegoede en weldenkende burgerij is, dat men aan ieder die om een aalmoes vraagt, omdat hij door werkeloosheid zegt geen arbeid te kunnen vinden, met gerustheid en zelfvoldoening zeggen kan; ***Gij behoeft niet ledig te loopen en te bedelen, ga naar het Werkhuis, daar zal men u werk en brood verschaffen!***

Met den 15^den^ September aanstaande zal het Werkhuis geopend zijn, zendt van dien dag af alle behoeftigen derwaarts.

Door deze medewerking alleen zult gij de Commissie in staat stellen het beoogde en voor de Maatschappij zoo wenschelijke doel onder den Goddelijken zegen te bereiken.

De Commissie voornoemd namens dezelve,

LEYDEN, Augustus 1852.
B. F. KRANTZ, *President*
H. P. C. STOFFELS, *Secretaris.*

VERLOREN,

gaande van de Zaagmolens, buiten de Witte Poort, naar de Noordeinds-brug, een Wit **Borduurwerk**; die hetzelve terug brengt aan het Bureau dezer Courant, zal beloond worden.

OPENBARE VERKOOPING,

in het *Logement* aan den Burg binnen *Leyden*, van:

N°. 1. Een BUITENVERBLIJF, aan de Singel tusschen de Koe- en Hoogewoerdspoorten der Stad *Leyden*, tegenover de nieuw aangelegde Vestwandeling, onder *Soeterwoude*, met Woonhuis, Koepels en verder Getimmerte, groot 37 roeden en 36 ellen, en

N°. 2. Een hecht, sterk en goed onderhouden HUIS EN ERVE, te *Leyden*, op de Breedestraat, met 2 Boven- en 2 Beneden-Kamers, Keuken, Kelder, Zolder en verdere Gemakken, Wijk IV. N°. 356. Alles breeder bij aangeplakte Billetten omschreven.

Waarvan de provisionele Opveiling zal plaats hebben op Zaturdag den 4^den^ September en de finale Gunning op Zaturdag den 11^den^ September 1852, beide des avonds ten *zeven* ure.

De voorschrevene perceelen kunnen worden bezigtigd, des Maandags en Dingsdag van iedere week vóór de Verkooping des middags van 12 tot 2 ure mits vooraf bij de Bewoners belet vragende.

Zijnde inmiddels nadere informatien te bekomen ten Kantore van den Notaris A. B. BARKEY Nz., te *Leyden*.

BEURTSCHEPEN,

IN

LADING LIGGENDE TE LEYDEN IN DE HAVEN.

Naar *Zwolle*,	Maandag	30 Augustus 12 uur, Schipper				
» *Alkmaar*,	Woensdag	1 September	9	»	»	L. KROON.
» *Sneek*,	»	1	11	»	»	S. DE VRIES.
» *Deventer*,	Donderdag	2	12	»	»	H. J. BOSCH.
» *Zutphen*,	»	2	12	»	»	J. DE HAAS.
» *Kampen*,	»	2	12	»	»	K. ROZENDAAL.
» *Apeldoorn*,	»	2	12	»	»	H. WIEPKING.
» *Hoorn*,	Vrijdag	3	9	»	»	J. RAJER.

☞ Alle Goederen zullen desverkiezende bij den Besteller C. VAN DORSTEN in 't Veerhuis tot de eerst afvarende gelegenheid aangenomen worden, als voor geheel *Noordholland*, *Gelderland*, *Overijssel*, *Friesland*, *Groningen*, *Drenthe*, enz. — De vertrekuren zijn opgegeven volgens de Reglementen, echter komen sommige schepen wel eens later door.

VERKOOPING ***in de Stads-Bank van Leening te Leyden***, op Dingsdag den 14^den^ September 1852, des Voormiddags ten 10 ure, van VERSTANE PANDEN, zoo van Juweelen, Goud, Zilver en Horologiën, als van Wollen, Linnen en andere, zoo gemaakte als ongemaakte GOEDEREN, beleend in de maand Mei 1851.

Zijnde daags vóór den Verkoopdag, des Voormiddags van 10 tot des Namiddags ten 2 ure, voor een ieder te zien.

De Pillen van Holloway zijn zeer aan te bevelen bij ongesteldheid van de ingewanden, buikloop en ongestelde maag.

Lieden die daaraan onderhevig zijn, kunnen geen beter geneesmiddel kiezen, dan deze onwaardeerbare *Pillen*, wanneer men ze in matige hoeveelheden gebruikt, en daarbij goede dieet houdt, zal men spoedig hersteld zijn. Hunne versterkende natuur verlevendigt de verteringskracht der maag. Gal en ongesteldheid aan de lever verdwijnen spoedig voor hare geneeskracht, en zij kunnen dus niet genoeg worden aanbevolen, aan diegenen welke langen tijd in Overzeesche heete landstreken verblijf hebben gehouden. Ook als huismiddel zijn zij zeer aan te bevelen.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23.50.
Potjes Zalf à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 23.90.

Te bekomen bij W. C. VAN DORT, te 's *Hage*; bij J. A. P. P. VAN DER HEYDEN, te *Gouda*, en bij J. STRAATMAN, Hoofd-Depôthouder te 's *Hertogenbosch*, alsmede te *Londen*, Strand 224, *Holloway's Etablissement.*

PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG TE LEYDEN.

Zaturdag 28 Augustus. Van *f* 31 tot *f* 35.

GRAANPRIJZEN AAN DE BEURS TE LEYDEN.

Zaturdag 28 Augustus.

Tarwe *f* 9.50 tot *f* 9.80. Oude Rogge *f* 6.50 tot *f* 6.80. Nieuwe Rogge *f* 6.50 tot *f* 6.80. Nieuwe Gerst *f* 4.80 tot *f* 5.00. Haver *f* 3.50 tot *f* 4.00. Koolzaad *f* 9.20 tot *f* 9.40.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

VRIJDAG, 27 Augustus.

	Laagst. Koers.	Hoogst. Koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld à $2\frac{1}{2}$ pCt.	$64\frac{5}{8}$	$64\frac{3}{4}$	$64\frac{3}{4}$
Dito Certificaten . . . . » 3 »	$77\frac{11}{16}$	$77\frac{3}{4}$	$77\frac{3}{4}$
Dito dito . . . . » 4 »	$97\frac{5}{16}$	$97\frac{3}{8}$	$97\frac{5}{8}$
Amortisatie Syndicaat . . . . » $3\frac{1}{2}$ »	$95\frac{11}{16}$	$95\frac{3}{4}$	$95\frac{3}{4}$
Handelmaatschappij . . . . » $4\frac{1}{2}$ »	$124\frac{3}{4}$	—	—
O. I. Leening . . . . » 4 »	$96\frac{3}{8}$	—	—
Dito Holl. Spoorweg . . . »	—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg . . » $4\frac{1}{2}$ »	$101\frac{3}{4}$	—	—
Haarlemmermeer . . . . . . » 5 »	—	—	—
FRANKRIJK, Certif. . . . . . . » 3 »	—	—	—
Dito dito . . . . » 5 »	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816 » 5 »	109	—	—
Dito dito 1828 en 1829 . . » 5 »	$107\frac{7}{8}$	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833 » 5 »	97	—	—
Dito 1840 . . . . » 4 »	—	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co. . . » 4 »	$91\frac{1}{4}$	—	—
Dito dito Nieuwe . . . » 4 »	91	—	—
Inschrijving in Assign. . . . » 6 »	—	—	—
Certificaten van dito . . . . » 6 »	—	—	—
POLEN, Obligatiën . . . . . . » 4 »	86	—	—
Dito Aandeelen met Loten. fl. 250 *f*	—	—	—
Dito dito 1835 . . . . . » 500 »	—	—	—
SPANJE, Obligatien . . . . . . à 1 pCt.	$22\frac{3}{4}$	—	—
Dito Obligatiën . . . . » 3 »	$49\frac{3}{8}$	$49\frac{7}{16}$	$49\frac{7}{16}$
Dito Binnenl. à 6 m. . . . . » 3 »	$44\frac{13}{16}$	45	$44\frac{15}{16}$
Bewijzen Coupons	$2\frac{15}{16}$	—	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll. . » 5 »	—	—	—
Dito . . . . » 4 »	69	—	—
Dito Metall. . . . . » 5 »	78	—	—
Dito Nieuwe . . . . » 5 »	$90\frac{1}{2}$	$90\frac{3}{4}$	$90\frac{3}{4}$
Dito 1847 . . . . » $2\frac{1}{2}$ »	$40\frac{5}{8}$	$40\frac{11}{16}$	—
BELGIE, Banc. . . . . » $2\frac{1}{2}$ »	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD . . . . » $2\frac{1}{2}$ »	$52\frac{13}{16}$	—	—
BRAZILIE, 1824 100 £ . . . 5 »	—	—	—
PORTUGAL, te Londen . . . . » 5 »	$42\frac{9}{16}$	—	—
Dito dito . . . . » 4 »	39	$39\frac{1}{8}$	39
VENEZUELA, ... » $3\frac{1}{4}$ »	$41\frac{5}{8}$	43	—
MEXICO, ... » 5 »	—	—	—
AMERIKA, Bankactiën	$4\frac{1}{2}$	—	—

Grieken 5.

Koers van het Geld: Beleening $2\frac{1}{2}$ pCt. Prolongatie $2\frac{1}{2}$ pCt. Wissel-Disconto 2. De Wisselkoers der Gouden Tienguldenstukken is *f* 9.85 à 95.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.